

ภูมิอากาศจังหวัดเพชรบูรณ์

ที่ตั้งและอาณาเขต

เพชรบูรณ์เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 346 กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งสิ้นประมาณ 12,668 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,469,426 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	จังหวัดเลย
ทิศใต้	ติดต่อกับ	จังหวัดลพบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	จังหวัดชัยภูมิและขอนแก่น
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	จังหวัดพิษณุโลก พิษณุโลก และนครสวรรค์

ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดเพชรบูรณ์มีทิวเขาล้อมรอบอาณาเขตจังหวัด ตั้งแต่ด้านตะวันตกที่ติดต่อกับจังหวัดพิษณุโลกสู่แนวเขตทางด้านเหนือ ด้านตะวันออกตลอดทั้งด้านใต้ที่ติดต่อกับจังหวัดลพบุรีและจังหวัดนครสวรรค์ พื้นที่ทางตอนกลางเป็นที่ราบลุ่มคล้ายอ่างลาดชันจากทิศเหนือลงสู่ทิศใต้ โดยมีแม่น้ำป่าสักไหลผ่านตลอดแนวที่ราบใจกลางของจังหวัดผ่านท้องที่อำเภอหล่มเก่า หล่มสัก เมืองเพชรบูรณ์ หนองไผ่ บึงสามพันวิเชียรบุรี และศรีเทพ

ลักษณะอากาศทั่วไป

ลักษณะอากาศของจังหวัดเพชรบูรณ์ ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล 2 ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งจะพัดพามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูหนาว ทำให้จังหวัดเพชรบูรณ์มีอากาศหนาวเย็นและแห้งทั่วไปกับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดพามวลอากาศชื้นจากทะเลและมหาสมุทรปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูฝน ทำให้จังหวัดเพชรบูรณ์มีฝนตกทั่วไป

ฤดูกาล

ฤดูกาลของจังหวัดจังหวัดเพชรบูรณ์ พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย แบ่งออกได้เป็น 3 ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคมมีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยเฉพาะในเดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวมากที่สุดในรอบปี

ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นระยะที่มีมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเข้าสู่ประเทศไทย อากาศจะเริ่มชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกตั้งแต่ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนกันยายน

ฤดูหนาว เริ่มประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่มีมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย อากาศโดยทั่วไปจะหนาวเย็นและแห้ง เดือนที่มีอากาศหนาวที่สุดคือเดือนมกราคม

อุณหภูมิ

จังหวัดเพชรบูรณ์อยู่ทางภาคเหนือตอนล่าง พื้นที่บางส่วนเป็นภูเขาและป่าไม้ ทำให้อากาศร้อนอบอ้าวในฤดูร้อน อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี 27.4 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 33.8 องศาเซลเซียส โดยมีอากาศร้อนที่สุดในเดือนเมษายน เคยตรวจอุณหภูมิสูงที่สุดได้ 43.3

องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2559 ส่วนฤดูหนาวมีอากาศหนาวเย็น อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 22.5 องศาเซลเซียส โดยมีอากาศหนาวที่สุดอยู่ในเดือนธันวาคมและมกราคม อุณหภูมิต่ำที่สุด 2.0 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2498

ฝน

จังหวัดเพชรบูรณ์มีฝนตกอยู่ในเกณฑ์น้อย พื้นที่ทางตอนกลางของจังหวัดบริเวณอำเภอชนแดน อำเภอหนองไผ่ อำเภอวังโป่ง และทางตอนล่างบริเวณอำเภอวิเชียรบุรี มีปริมาณฝนสูงเฉลี่ย 1,200 – 1,300 มิลลิเมตร ส่วนพื้นที่บริเวณอื่น ๆ มีฝน 1,000 – 1,200 มิลลิเมตร ยกเว้นทางตอนบนสุดบริเวณอำเภอน้ำหนาวและทางตอนล่างสุดบริเวณอำเภอศรีเทพมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่ำกว่า 1,000 มิลลิเมตร บริเวณอำเภอเมืองมีปริมาณฝนตลอดปี 1,144.8 มิลลิเมตร และมีฝนตก 121 วัน สำหรับเดือนที่มีฝนตกมากที่สุดในจังหวัดนี้คือเดือนสิงหาคม มีปริมาณฝนเฉลี่ย 211.5 มิลลิเมตร และมีฝนตก 21 วัน ปริมาณฝนมากที่สุดใน 1 วัน วัดได้ 243.8 มิลลิเมตร เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2563 ที่อำเภอวิเชียรบุรี

พายุหมุนเขตร้อน

พายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนผ่านจังหวัดเพชรบูรณ์ มีแหล่งกำเนิดจากทะเลจีนใต้และมหาสมุทรแปซิฟิกเหนือด้านตะวันตก และเคลื่อนมาทางตะวันตกผ่านประเทศเวียดนาม กัมพูชา หรือลาว ก่อนเข้าสู่ประเทศไทย จึงทำให้พายุอ่อนกำลังลงอยู่ในชั้นพายุดีเปรสชัน ซึ่งไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย เนื่องจากลมแรงมากนัก แต่จะทำให้มีฝนตกหนักถึงหนักมากจนเกิดน้ำท่วมฉับพลันได้ในบางพื้นที่ ช่วงเวลาที่พายุเคลื่อนผ่านจังหวัดนี้เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกรกฎาคมเป็นต้นไปจนถึงสิ้นเดือนตุลาคม โดยเฉพาะเดือนกันยายนและตุลาคม เป็นระยะที่พายุหมุนเขตร้อนมีโอกาสเคลื่อนเข้าสู่จังหวัดนี้ได้มากที่สุด

จากสถิติในคาบ 72 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2494-2565 มีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนเข้าสู่จังหวัดเพชรบูรณ์ 18 ลูก และมีกำลังแรงเป็นพายุดีเปรสชันทั้งหมด โดยเข้ามาในเดือนกรกฎาคม 1 ลูก (2505) เดือนสิงหาคม 1 ลูก (2534) เดือนกันยายน 8 ลูก (2512 (2), 2521, 2522, 2523, 2525, 2556, 2563) เดือนตุลาคม 8 ลูก (2504, 2506, 2507, 2509, 2510, 2524, 2528, 2550)

ที่ตั้งของสถานีอุตุนิยมวิทยาในจังหวัดเพชรบูรณ์

สภาวะอากาศที่จัดทำขึ้นทั้งหมดนี้ได้จากผลการตรวจของสถานีอุตุนิยมวิทยาเพชรบูรณ์ ซึ่งทำการตรวจสอบประกอบอุตุนิยมวิทยาต่าง ๆ แล้วส่งรายงานผลการตรวจไปยัง กรมอุตุนิยมวิทยาเพื่อรวบรวมและจัดทำข้อมูลสถิติ ในคาบ 30 ปี ทำการตรวจสอบประกอบอุตุนิยมวิทยา วันละ 8 เวลา คือ เวลา 01.00, 04.00, 07.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 และ 22.00 น.

สถานีอุตุนิยมวิทยาเพชรบูรณ์ ตั้งอยู่เลขที่ 329 ถ.สามัคคีชัย ต.ในเมือง อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์ 67000 มีที่ทำการอยู่หลังศาลากลางจังหวัด หรือที่ละติจูด 16 องศา 26 ลิปดาเหนือ และลองจิจูด 101 องศา 09 ลิปดาตะวันออก อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 114 เมตร

สถานีอุตุนิยมวิทยาล่มสัก ตั้งอยู่เลขที่ 20 ถ.วีจ ต.หล่มสัก อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์ 67110 หรือที่ละติจูด 16 องศา 46 ลิปดาเหนือ และลองจิจูด 101 องศา 15 ลิปดาตะวันออก อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 143 เมตร

สถานีอุตุนิยมวิทยาวิเชียรบุรี ตั้งอยู่เลขที่ 696 ถ.บุศราคัม ต.ท่าโรง อ.วิเชียรบุรี จ.เพชรบูรณ์ 67130 หรือที่ละติจูด 15 องศา 35 ลิปดาเหนือ และลองจิจูด 101 องศา 07 ลิปดาตะวันออก อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 68 เมตร

หมายเหตุ

- สถิติภูมิอากาศที่เป็นค่าเฉลี่ยใช้ข้อมูล คาบ 30 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2534 – 2563
- สถิติภูมิอากาศที่มีค่าเป็นที่สุดใช้ข้อมูล ตั้งแต่ พ.ศ. 2494 – 2565

ศูนย์ภูมิอากาศ กองพัฒนาอุตุนิยมวิทยา
กรมอุตุนิยมวิทยา
มกราคม 2566